

BARÁTH MIRELLA ZSÓKA

Tanító
BA, 7. félév
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Tanító- és Óvóképző Kar

Témavezető:

Dr. habil. Hoványi Márton
egyetemi docens, ELTE TÓK

A KÖRBE ÍRT SZAVAK - KARINTHY FRIGYES A CIRKUSZ CÍMŰ NOVELLÁJÁRÓL

Kulcsszavak: cirkusz; álom; maszk; bohóc; Karinthy

Karinthy Frigyes 1915-ben kiadott *A cirkusz* című novellájának értelmezésére vállalkozik ez a dolgozat. Kutatásom során azt vizsgálja, hogy a cím értelmezése hogyan tudja a novella egészének a megértését újabb és újabb irányokból előmozdítani. A cím értelmezésében kulcsfontosságú szerepet kapott a latin kifejezés geometrikus szemantikája.

Ilyen olvasási lehetőség például a novella atmoszférájának és cselekménytereinek poétikai vizsgálata. A címből kiinduló másik lehetséges értelmezés a cirkuszi előadásmódhoz tartozó maszkok jelenlétének és tropológikus olvasatának vizsgálata. A maszkhoz kapcsolódó gondolategyüttes egy harmadik interpretációs lehetőséghez is társítható, amely a novella keletkezésével egyidőben nagy hatást gyakorló freudiánus álomtartalomban jelölhető meg. Így a tudatos és a tudatalatti tartalmak felfoghatóvá válnak a maszk előtteseként és mögötteseként is. A dolgozat negyedik értelmezési kínálata a halál vagy feltámadás ellentétét hordozó karneváli rítus lehetőségében rejlik, mely a címben foglalt cirkusz szó olvasásakor a befogadóban ébredő lehetséges prekonceptciók egyikeként a bohóc Bahtyin-féle értelmezésén keresztül vethet új fényt a címre, és magára a novellára is.